

Fond za zaštitu životne sredine RS podržao još jedan projekat u Nacionalnom parku "Kozara"

Bistrija Starenica

UMIVA KOZARU

Fond za zaštitu životne sredine u saradnji sa NP Kozara uspješno završio dio projekta uređenja vodotoka na potezu Starenica-Bijela voda. Prilikom realizacije sprovedene su aktivnosti čišćenje vodotoka od palog drveća, kupina i šiblja

PIŠE: *Nikolina Brnić, portparol Fonda za zaštitu životne sredine RS*

Vodotok Starenica-Bijela voda nakon uspješnog čišćenja

Nacionalni park "Kozara" već svojim statusom zaštićenog područja prve kategorije ima izuzetan značaj za zaštitu životne sredine Republike Srpske. Ovo područje odlikuje se velikim prirodnim bogatstvom koje je od značaja za Republiku Srpsku, ali i šire. Na području parka registrovano je 19 rijetkih i ugroženih biljnih vrsta. Morfologija terena, kao i njegova hidrologija su specifični i kao takve ih je potrebno očuvati. NP "Kozara" se odlikuje velikim vodenim bogatstvom. Ima gustu hidrografsku mrežu koja se sastoji uglavnom od stalnih i manjim dijelom od periodičnih vodotoka. Ta mreža vodotoka je vrlo razgra-

nata. U Nacionalnom parku se nalaze izvori skoro svih potoka i rječica Kozare. Među njima je i rječica Starenica, poznata i pod nazivom Kozaračka rijeka, koja nastaje spajanjem Bijele vode i Jovovca. Vodotok Starenica-Bijela voda bio je prilično zapušten, tj. obrastao šibljem, smećem i kupinama te je prohodnost bila prilično slaba, a samim tim i snabdjevanje vodom. Obzirom na sve veću nestašicu pitke vode u svijetu, vodotoci na području Nacionalnog parka "Kozara" predstavljaju neprocjenjivu vrijednost zahvaljujući kvalitetu vode. Upravo taj značaj i problem prepoznat je i ovog puta u Fondu za zaštitu životne sredine, i u saradnji sa Nacionalnim parkom "Kozara" uspješno je sufinansiran i realizovan projekat na temu "Uređenje vodotoka Starenica-Bijela voda u Nacionalnom parku Kozara".

Glavni cilj projekta je bio uređenje i očuvanje dijela vodotoka Starenica-Bijela voda radi stvaranja kvalitetnije životne sredine. Vodotok Starenica-Bijela voda je stalan i aktivan tokom čitave godine, međutim, vodotok je bio zapušten, obrastao kupinom i šibljem što je veoma otežavalo protok vode. Obzirom na značaj vode na floru i faunu, pomenuti vodotok je bilo neophodno bar dijelom urediti čime bi se poboljšala njegova protočnost te stvorila kvalitetnija životna sredina. Ostali ciljevi projekta su bili očuvanje vodotoka u cilju očuvanja kvaliteta voda, zaštita i očuvanje staništa i ekosistema, unaprijeđenje upravljanja površinskim vodama, korišćenje vodotoka u skladu sa principima održivog razvoja te podizanje javne svijesti po pitanju zaštite voda.

Prilikom realizacije projekta sprovedene su aktivnosti čišćenje vodotoka od palog drveća, kupina i šiblja. Čišćenje se vršilo mašinski i ručno. Jedna od aktivnosti bila je i izrada podzida i uređenje korita, gdje su se koristili prirodni materijali (drvo, kamen), a aktivnosti su vršene ručno. Jedna od značajnijih ak-

ktivnosti bila je čišćenje/krčenje obala korita rijeke od bačenog smeća.

Predstavnici Fonda za zaštitu životne sredine početkom februara su obavili terensku posjetu na području Nacionalnog parka "Kozara" i utvrdili da su planirane aktivnosti na projektu do sada uspješno realizovane i sredstva namjenski iskorištena. Došlo se do druge faze projekta koja je uspješno sprovedena. Očišćen je dio obale Starenice u potezu od 2100 metara, napravljene su staze za šetalište kao i mjesta za odmor i relaksaciju posjetilaca. Lokacija na kojoj je vršena akcija spada u treću kategoriju zaštite u kojoj su dozvoljene intervencije od starane čovjeka, znajući da u prvoj i drugoj kategoriji ovaj uticaj mora u potpunosti ili djelomično izostati.

Uređenjem dijela ovog vodotoka zaštili su se i očuvali prirodni resursi, staništa, te se osigurao opstanak vodozemaca i drugih vrsta koje zavise o vodenim resursima, i na taj način se stvorila kvalitetnija i zdravija životna sredina. Prilikom terenske posjete predstavnika Fonda za zaštitu životne sredine i Nacionalnog parka istaknuto je da je ovim projektom opet stavljen akcenat na njihov osnovni cilj, a to je zaštita, očuvanje i unaprijeđenje prirodnih vrijednosti, kao i zaštita i očuvanje biodiverziteta. Zajednički zaključak predstavnika obe institucije je bio da se aktivnosti na pomenutom projektu, kao i iskustva stečena njegovom realizacijom mogu primjeniti na uređenje i zaštitu i drugih vodotoka u Republici Srpskoj.

Fond za zaštitu životne sredine je prepoznao važnost uređenja rijeke, jezera i zaštite izvorišta što je uvršteno kao jedna od tema i u posljednjem Javnom pozivu. Tom prilikom u ovoj oblasti je sufinansirano 27 projekata na čitavoj teritoriji Republike Srpske, ukupne vrijednosti 250.000 konvertibilnih maraka. Pojedini od njih su u završnoj fazi realizacije, dok je većina projekata već uspješno realizovana.

Predstavnici Fonda prilikom terenske posjete NP "Kozara"

Uređenjem dijela ovog vodotoka zaštili su se i očuvali prirodni resursi, staništa, te se osigurao opstanak vodozemaca i drugih vrsta koje zavise o vodenim resursima, i na taj način se stvorila kvalitetnija i zdravija životna sredina